

עין משפט
גר מצוה

ה: ר"ן

כל בנויי פרק ראשון נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

ידים שאין מוכיחות ולא היון ידים דילמא מודרי הימך דלא משמעניא
בחדך משמע וכו' ואפילו בדבורא נמי לא מתקם דלא ידעינן אי
לכניה אכריזן אי לבדורא אכריזן ולכל חד וחד להו ידים שאין
מוכיחות וכיון דטעמיה דשמואל משום דקסברי דים שאין מוכיחות

אם א"י פ"א מכל' נדווקא ב"ד ופ"ד א'
הלכתי איב' סגמ עשין ו
טופסי ידענן ס"י קבי
ספ"י ט"א:
ב ב מ"י פ"א מכל' נדרים הלכתי כג סגמ
לאון רבנן טופסי ידענן ס"י
ד פ"ד ע"ג א'
ג מ"י פ"ד מכל' נדווקא
ה"ב כ' טופסי אה"ט א"כ י
ק"י ט"א א' י
מגמ-ה: א':

לא היון ידים ליכא למפרך עלה
מכרימיה דכיון דפלוגתא דמנאי הוא
א"י היון ידים אי לא הו"ל למימר
דמנא דנכרימיה סניכא ליה דהיון
ידים ושמואל דייק ממנאי דלא היון
ידיים דלעיל ב' פרכינן מכרימיה היינו
משום דהוא סניכא לן דלפילו ידים
נמי ללא הוי ואיכא מאן דלמנא דמבודרי

הימך אפילו לשמואל אסור לאשמעיי
בדהייא ובמפרשמי למעבד משא ומתן
בדהייא ובמרוחקי למיקס דב' אמות
דליה והיינו אסור דכרימיה ושמואל
דאיכא קאלי לומר דלא מתקם בנכילה
עד שיאמר שאני אוכל לך שאני טועם
לך: לימא קסבר שמואל וכו' אין
שמואל מוקי לה למסני כר' יהודה.
גלומר מוקי לה ודאי כ' סניכא ליה
לשמואל דמוקי למתני כר' יהודה:
גופו של גט הרי אם מופרט לכל
דרס. ולא תריך למתכזב דהו"ל דכלל
דין משמע דנכחי גיטא מגרש לא
ואיכא הוא דקמגרש לה לדידים שאין
מוכיחות היון ידים: רבי יהודה
אומר דהו"ל וכו'. דלי לא כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

בכונן
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

לימא סבר שמואל ידים שאין מוכיחות ולא אמר
ממש שאני אוכל לך אמרינן לך מוכחא מילתא דנכילה קאמר ולא
מיתקם בנכילה: רבי יהודה אומר דהו"ל וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

דידים שאין מוכיחות לא היון ידים:
לוקמה למסני כרבנן. לימא אע"ג
דקאמר מודר איב' ממך או מרוקח
אני ממך דתנינן אסור בנכילה ואע"ג
דלא אמר שאני אוכל לך ידיים שאין
מוכיחות היון ידים כרבנן דלמרי לא
תריך למיכתב גנט אלא הכי את
מותרת ללל אדם: מסני קשייטא.
דלא מצי ללוקמה כרבנן: לימא שאני
אוכל או שאני טועם. למע לי למימר
לך אלא להכי קמי' לך דקסבר ידים
שאין מוכיחות לא היון ידים ודאי קמי'
שאני אוכל בלבד ולא קאמר לך לא
הוה משמע דמודר מחזירו דכענין
ידיים מוכיחות וכו' אמר נמי מודרי (א)
ולא אמר שאני אוכל לך לא משמע
דנכילה קאמר אלא דלא משמעניא
כהדן: מקיש ידוע נזירות. כדלמרינן
לעיל ג. דמלואיד נפקא ידוע נזירות:
מש נזירות כהנלפא. דכענין שיפשא
לנזירות דמחזיר כי יפלא (במדרג ו)
אף ידוע נמי כענין שיפשא לנזירות
דלי לא מפרש לא הוי כלום ידיים
שאין מוכיחות לא היון ידים:
דכענין כריסות. שכתוב בני
לבינה דכענין שיפשא לנזירות:

למך
אלא גבי גט דבעינן כריחות ולכא אכל בעלמא מי שמעת ליה ורבא אמר אנא
דאמרי אפי' לרבנן ע"כ לא קאמרי רבנן דלא בעינן ידיים מוכיחות אלא גבי גט
דאין

דלי לא כמזב דהו"ל היון ידים שאין מוכיחות
דילמא דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

לימא אפי' לרבנן ע"כ לא קאמרי רבנן דלא בעינן ידיים מוכיחות אלא גבי גט
דאין
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

כחבו דהו"ל וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

כחבו דהו"ל וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא
דמשום דהכי ס"ל לאו קושיא היא דאי לאו
דקדושינן דף ה': דשמואל גופיה הכי ס"ל
הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם
מקדמתי הרי זו מקדשה אע"ג דלא אמר לי
הוא וכו' וכו'. יורה דעה ט"ז כ"א
ב"ח וכו' וכו'. דלי לאו כמזב דהו"ל
היון ידים שאין מוכיחות דילמא
דבורא מגרש לה דללקמן. ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודאי
דסניכא ליה לשמואל גופיה הכי דלאו
לפרשוי ממנאי בלמוד תאלא. וכי"א
היכי מקשינן ואמאי דמיק שאמואל
ומוקי לה למתני כר' יהודה * נימא

תורה אור השלם
1. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש או אשה כי יפלא לבדר נדר נדר להודיר לוי:
כמדר וב

הנהגות הב"ח
(א) רש"י ד"ה לימא אפי' כדחכא מילתא: (ב) ד"ה לימא וכו' נמי מודרי מנאי ולא אמר: (ג) ד"ה ד"ה רבי יהודה וכו' לא ראוין לומר ודאי להקשות מלמרינן גפי' כל הגט וכו' לא תריך דהו"ל דילמא כמ"ל:

גליון הש"ס
נבי אבאי דחיק שמואל. קעין דה ספרים דף סח ע"כ: ב"ר ר' ר' יהודה כח' כפי' ר' יושעא דב"ר אבאי ר' יוחנן פ"ה ע"ה ע"ה י"י פ"ה ס"ה מריה וכו' לא פסוק:

מוסף רש"י
ידיים שאין מוכיחות. פ"ה די' אחרת דמכר אפ"ס שאין מוכיחות

פירוש הרא"ש
אין שמואל מוקי אה"ת ב"י יהודה. למנאי אין ודאי שמואל סבור כי מוכי
פ"ה השו"ת נהווי מודרי בנכילה ומוקי לה כ"י
יהודה דכענין ידיים מוכיחות:
ד"ה. נפי' הנגזר דף
(ס"ה). גטו של גט. שיקור
אשמיה מודה ומכח לה
ספר כריסות הרי את
מותרת לכל אדם ששה
הוא טרפה ומפרשת ממנ
ומותרת לכל אדם: ר'
יהודה אובר ע"ר ע"ך